

ÖVERKALIX KOMMUN

KS 2013-12-02

Dnr 555-2013

IT-strategi för Överkalix kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2013-11-25

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Syfte	3
IT- strategins målbild	3
Satsning på IT	4
Effektivt resursanvändande	5
Demokrati	5
Förbättrar miljön	6
IT ska stödja kvalitetsarbetet.....	6
Standardiserade system	7
Ledning och ansvar	7
Kommunfullmäktige	7
Kommunstyrelse.....	7
Kommunkansliet och IT-kontoret.....	7
Systemansvarigas uppgifter.....	8
Nämnder och verksamheter	8
System och drift.....	9
Informationssäkerhet	10
IT-rådet.....	10

Bakgrund

IT är numera en självklar del i vardagen, i såväl arbete som fritid, och få verksamheter eller tjänster i samhället är idag oberoende av IT. Tekniken styr idag vårt beteende på ett helt annat sätt och skapar förväntningar på att allt fler tjänster ska kunna göras och tillhandahållas på nytt sätt och med ny och mobil teknik. Utvecklingen av IT-samhället ställer stora krav på kommunen att tillhandahålla modern och effektiv service för fler och nya tjänster men det skapar också förväntningar på kommunen som strukturbyggare. Kommunen har en viktig roll i den pågående utvecklingen, för den egna verksamheten, medarbetare och politiker i organisationen men också för barn och ungdomar i förskola och skola, kommuninvånare, myndigheter, företagare och besökare.

Syfte

Syftet med IT-strategin för Överkalix kommun är att tydliggöra kommunens mål och ambitioner med kommunens IT-verksamhet och inriktningen för densamma. Strategin ska också visa vilka viktiga utvecklingsområden som ska prioriteras av kommunen och hur användandet i den kommunala verksamheten ska utvecklas och hur den ska främja en fortsatt effektivisering som ska gagna kommunens invånare och företag

IT- strategins målbild

- IT ska stärka kommunens ställning, och bidra till att öka tillväxten och bidra till uppfyllelsen av Kommunfullmäktiges övriga mål.
- Samverkan inom IT-området med andra kommuner i Norrbotten för bättre resursutnyttjande.
- IT ska bidra till ett effektivt resursanvändande och effektivisera administrationen
- En väl utbyggd infrastruktur (bredbandsnät) i hela kommunen
- Förbättrad service till allmänheten
- En digital och interaktiv näringslivsservice, en digital företagslots
- Bättre verktyg för att utreda, analysera, planera och följa upp den kommunala verksamheten
- Samlad och säker åtkomst till information, oavsett tid och plats
- Uppgifter ska kunna återanvändas genom hela den offentliga verksamheten
- En inloggning med en gemensam katalogtjänst
- Mobilitet i alla verksamheter för ökad flexibilitet
- Sammanhållet och gemensamt intranät skapas för ökad effektivitet och för att underlätta information och kommunikation.

Satsning på IT

Överkalix kommun ska ligga i framkanten när det gäller att använda sig av den nya informationsteknologins alla fördelar. Genom att tillvarata modern teknik, med användarvänliga och standardiserade system, ska kommunen inta en ledande position för att i olika avseenden förbättra och utveckla verksamheten. I detta avseende ska IT vara ett hjälpmedel för att förenkla och effektivisera arbeten av rutinartad karaktär. Utbildning av anställda inom IT-området ska prioriteras och samordnas i en gemensam utbildningsplan. Överkalix kommun ska erbjuda en attraktiv IT-miljö där medarbetarna trivs, utvecklas och kan ta egna initiativ.

Genom att satsa på IT ska kommunen stärka sin ställning och öka tillväxten. Målet är att kommunen blir en katalysator på IT-området. Därigenom ökar vår attraktionskraft vilket bland annat bidrar till en positiv utveckling av befintliga företag och underlättar för nya att etablera sig.

Kommunen ska skapa ett forum för att utveckla samarbetet med näringslivet. Ett exempel på det är att tillsammans inventera behov och önskemål av interaktiva tjänster. En väl utbyggd digital och interaktiv näringslivsservice ger bland annat möjligheter att erbjuda lediga lokaler och mark, att skicka nyhetsbrev och att upprätta direktkommunikation med företagslotsen. Framgångsrika företag förväntar sig också snabba kommunikationer, goda utbildningsmöjligheter och att anställda erbjuds boende med hög livskvalitet och ett rikt utbud av rekreationsmöjligheter.

Genom samverkan inom IT-området med andra kommuner i länet kan IT-resurserna utvecklas positivt i takt med att förväntningarna ökar. Tillsammans med IT-Norrbotten har kommunerna i Norrbotten skapat ett kraftfullt fiberbaserat bredbandsnät, som förbinder samtliga 14 kommuner. I det länsbaserade nätet görs tjänster tillgängliga för information över organisatoriska gränser och skapar en gemensam informationsstruktur för e-tjänster.

E-hälsa är ett teknikutvecklingsområde som ska understödja en fortsatt kvalitetsutveckling inom vård och omsorg och ge en säkrare och tryggare hantering inom hela vårdsektorn.

Morgondagens kunskapssamhälle kräver också att vi ger våra ungdomar goda förutsättningar under utbildningstiden för att kunna förbereda dem för fortsatta studier och ingång på arbetsmarknaden, vilket också krävs genom statens krav på den kommunala skolan. En satsning på IT enligt strategin kommer att kräva ökade kommunala resurser.

Effektivt resursanvändande

IT ska bidra till ett effektivt resursanvändande, så att en omfördelning av ekonomiska resurser kan ske till verksamhetens kärnområden.

Förutsättningarna att uppfylla detta mål kräver en väl utbyggd infrastruktur. Vårt bredbandsnät är en grundförutsättningen för att sprida och öka åtkomsten av information i hela kommunen. Genom IT-satsningar inom utbildningsområdet ges förutsättningar för nya pedagogiska arbetsmetoder. En stor satsning pågår inom hela utbildningsområdet som ska förse elever och personal i både grundskolan och gymnasiet med bärbara datorer. Även inom äldreomsorgen kommer behovet av tillgång till trådlöst nätverk att öka och nivå på teknisk utrustning att diskuteras.

Kommande utbyggnad av det trådlösa nätet är en naturlig fortsättning av kommunens satsning på god IT-infrastruktur i den kommunala verksamheten. Infrastrukturen är baserad på fiberoptisk anslutning till alla våra verksamhetslokaler. För att möjliggöra anslutning av mobila utrustningar behöver nätet kompletteras med ett radiobaserat trådlöst nät, som täcker samtliga kommunens verksamhetslokaler. En modern och effektiv organisation kräver tillgång till mobilitet för enkel anslutning av läsplattor, pc-datorer, telefoner och annan interaktiv utrustning. Alla IT-investeringar ska bidra till en mer effektiv och rationell hantering av olika arbetsuppgifter med besparingar och kortare handläggningstider som följd. Resultatet kan ge lägre kostnader, men kan också leda till att med bibehållna resurser klara volymökningar eller förbättra kvalitén och servicegraden.

Demokrati

Den nya informationsteknologin ger utökade möjligheter att stärka demokratin och medborgarinflytandet. Inte minst tillgången till information spelar en viktig roll i detta sammanhang. För att garantera säkerhet och personlig integritet ska gällande lagar följas. Kommunen ska vidare ha en sådan säkerhet i systemen att intrång och otillbörlig åtkomst förhindras. Via kommunens webbplats ska medborgarna erbjudas ett antal e-tjänster. Möjligheter ska också finnas att via kommunens kommunikationsnät upprätta elektroniska anslagstavlor och skicka ut meddelanden. En annan viktig funktion är att medborgarna via systemet lätt ska kunna nå tjänstemän och politiker samt på ett enkelt sätt ta del av allmänna handlingar, protokoll, samhällsinformation och samhällsservice.

Sociala medier tillhandahålls som ett sätt att utveckla nya kommunikationsvägar i allt ökad omfattning och det finns anledning för Överkalix kommun att tydliggöra hur vi ska ställa oss till användningen av nya sociala media. Det behöver utarbetas riktlinjer för hur vi som organisation och enskilt anställda ska använda nya medier

och i vilka sammanhang. Formerna och tjänsterna liksom verktygen, förändras snabbt och ambitionen måste vara att vi kan forma riktlinjer som håller över tiden. Grupper med särskilda behov stöds också av kommunens IT-satsningar. Med hjälp av olika tekniska lösningar kan de ta del av informationsflödet, tillgodogöra sig kunskap och göra sin röst hörd. Alla i samhället har dock inte kunskap om den nya tekniken eller tillgång till denna. Det kan leda till ökade klyftor i samhället. För att motverka detta får biblioteket en viktig roll. Dels genom att personalen hjälper till med själva handhavandet men också genom bibliotekets tillgång till modern digital teknik med snabba förbindelser. Med hjälp av IT ska också människors vilja till arbete och skapande tas tillvara och kompetensen hos både kvinnor och män utvecklas och nyttjas.

Förbättrar miljön

Fortsatta satsningar på IT ska främja miljöarbetet i kommunen. På vilket sätt gagnar då IT miljön – några exempel:

- ⊗ Möjlighet till distansarbete liksom e-tjänster minskar transporterna.
- ⊗ Information sprids billigt och snabbt.
- ⊗ Ljud- och bildkonferenser
- ⊗ Energi- och styrsystem för energioptimering

Samtidigt som vi, bland annat av miljöskäl, vill främja ökad användning av IT, måste vi också se till att minska den negativa miljöpåverkan. Det handlar om att minska energiförbrukningen under drift och användning och att ha ett starkt miljöperspektiv vid upphandling och inköp av IT-produkter och tjänster.

IT ska stödja kvalitetsarbetet

Kommunen ska använda IT för att öka kvaliteten i tjänsterna och förbättra servicen till medborgare och företag. Varje verksamhet har ett ansvar att använda de gemensamma verksamhetssystemen, personaladministrativa system, ekonomisystem, ärendehantering, e-post, intranät m.m. För att uppnå målsättningen krävs i grunden ett övergripande bredbandsnät som når ut till samtliga verksamheter i kommunen.

Standardiserade system

Kommunen ska fortsätta arbetet med att standardisera system för kommunikation, datorer, datorprogram och säkerhet. För att skapa förutsättningar för en bra utveckling av IT krävs samordning och styrning. Integration och kommunikation mellan olika system kräver att produkter och överföringssystem följer antagen standard. På så sätt förstärks möjligheten att garantera säkerhet på alla nivåer.

Genom att följa antagen standard minskar också kommunens kostnader för service, underhåll och utbildning. I förlängningen handlar det om att använda resurser effektivt, göra informationen tillgänglig samt underlätta för kommunstyrelsen att utöva ledning och styrning av kommunkoncernen.

Ledning och ansvar

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige fastställer kommunens IT-strategi som revideras i 4-årscykler.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för IT-utvecklingen inom kommunen. Kommunstyrelsen beslutar om de åtgärder som bedöms nödvändiga för att uppnå målet med IT-strategin. Vidare ansvarar kommunstyrelsen för IT-kontoret inom kommunkansliet vilket innebär ett ansvar för att bemanning och kompetens är tillräckliga för att genomföra de uppgifterna som enheten har.

Kommunstyrelsen är beställare och ägare av de kommungemensamma IT-systemen, för varje IT-system ska det finnas en systemansvarig för att upprätthålla kompetens och samverka inom IT-området. Systemansvarig för kommungemensamt IT-system innebär framförallt ett funktionsansvar, utbildning och kompetensutveckling inom systemet. Kommunstyrelsen ansvarar för informationssäkerheten i de kommungemensamma IT-systemen genom att besluta om regler och rutiner för IT-verksamheten samt regelbunden uppföljning.

Kommunkansliet och IT-kontoret

Kommunledningskontoret och IT-kontoret ska redovisa såväl en kommungemensam kort- som långsiktigt plan för utveckling av kommunens IT-verksamhet och för en säker IT-drift. De kommungemensamma planerna bygger på nämndernas beslutade underlag (se nedan i avsnitt Nämnd.) IT-kontoret är ansvarigt för att verksamheten koordineras enligt planen.

IT-kontorets fyra grundläggande uppgifter:

- Medverka i långsiktig planering för IT-utveckling inom Överkalix kommun
- Planering, inköp, underhåll, m.m. av kommungemensamma system.
- Support, uppdatering och stöd vid anskaffning och installation av verksamhetsspecifika system. IT-kontorets ansvar omfattar framförallt teknisk drift och support.
- Support, utbyte och nyanskaffning och installation av mjuk- och hårdvara samt mobil och fast telefoni.

Systemförvaltarens uppgifter:

Systemförvaltare utses av systemansvarig och har ansvaret för administration och förvaltning av informationssystemet. Systemförvaltaren ansvarar för att informationssäkerhetsarbetet bedrivs enligt gällande instruktioner. Systemförvaltaren ska exempelvis:

- Vara väl förtrogen med verksamheten
- Kunna initiera utveckling av rutiner och IT-stöd
- Följa fastställda krav på behörighet för systemets användare
- Initiera utbildning av systemets användare
- Bevaka och bereda frågor kring systemsäkerhet
- Informera användarna om förändringar i systemet
- Inneha beställarkompetens gentemot systemleverantör
- Bereda systemärenden gentemot driftleverantör (IT-kontoret)

Om delegation till enskild tjänsteman inte skett är systemansvarig ansvarig för systemförvaltningen.

Nämnder och verksamheter

Nämnder och verksamheter ansvarar för att utvecklingen av IT-verksamheten sker i enlighet med IT-strategins målbild. Med fokus på nyttan för medborgare och företagare innebär satsningar på IT-området möjligheter till högre kvalitet och ökad effektivitet.

Nämnderna ska årligen upprätta en plan för utvecklingen av IT-verksamheten inom nämndens ansvarsområde. I planen ska nämndens ambitioner och resurser för IT-verksamheten tydliggöras. Efter beslut överlämnas nämndernas planer till kommunledningskontoret och IT-enheten som sammanställer den kommungemensamma planen för IT-verksamheten. Fr.o.m. 2014 ska verksamheterna särskilt beakta och utreda möjligheter att inrätta e-tjänster/ e-tjänster-light inom sitt verksamhetsområde.

Nämnderna är beställare och ägare av de verksamhetsspecifika IT-systemen. För varje IT-system ska det finnas en systemansvarig för att upprätthålla kompetens och samverkan inom IT-området. Systemansvarig för ett verksamhetsspecifikt system innebär framförallt ett funktionsansvar, utbildning och kompetensutveckling inom systemet. Ambitionen är att utvidga kompetensen och ansvaret för systemansvariga på verksamhetsnivå. Nämnderna ansvarar för informationssäkerheten i de verksamhetsspecifika IT-systemen genom att besluta om regler och rutiner för IT-verksamheten samt regelbunden uppföljning. Nämnderna ansvarar för de personregister (enligt PuL) som förs inom sitt verksamhetsområde.

Formerna för samverkan mellan verksamheterna och IT-kontoret på taktisk och operativ nivå ska utvecklas gemensamt.

System och drift

IT-stödet ska i huvudsak bestå av standardiserade system i en kommungemensam plattform. Alla anställda i kommunen och elever i kommunala skolor ska ha ett användarkonto och en e-postadress i Överkalix kommuns nätverk. För att garantera den dagliga driften av IT-stöd och hantering av grundläggande säkerhet ska tillräcklig IT-kompetens finnas tillgänglig för kommunen. För att stärka kompetensen krävs kontinuerlig utveckling av de anställdas kunskaper. När det gäller införande av system och därtill hörande arbetsmetoder ska kommunen nyttja den kunskap som finns på marknaden. I första hand ska färdigutvecklade systemlösningar användas. Ramavtal ska nyttjas om sådana finns för aktuell produkt/tjänst.

Informationssäkerhet

Kommunens verksamhet blir allt mer beroende av IT och omfattar många system, från omfattande kommunikation i form av e-post och kvalificerad ärendehantering till personrelaterade system inom socialtjänsten och skolan som kräver hög informationssäkerhet. Övrig myndighetsverksamhet och fysisk planering är till beroende av att IT-system och elektroniska tjänster för invånare och företag utvecklas snabbt.

Behovet av en tydligare beskrivning och hantering av säkerheten, liksom regelverk för säker hantering av system, uppgifter och integritet, är påtaglig.

Under 2014 kommer kommunstyrelsen att ta beslut om riktlinjer för användande av kommunens datorer och Internet för anställda och förtroendevalda i Överkalix kommun. Under 2014/2015 ska en risk- och sårbarhetsanalys genomföras för att få underlag för att kunna kvalitetssäkra vår informationssäkerhet. Arbetet ska leda till nya riktlinjer för informationssäkerhet som ska tas fram för beslut i kommunstyrelsen.

IT-rådet centralt

Kommunens centrala IT-råd består centrala ledningsgruppen samt IT-kontoret och ska representera och samordna för alla förvaltningar.

IT-rådet skall vara en gemensam yta för erfarenhetsutbyte och hantering av strategiska IT-relaterade frågor t ex:

- Kommunikation kring strategiska IT-relaterade frågor
- Budgetarbete, drift- och investeringsbudget för IT
- Framtagande av strategiska dokument som berör IT
- Verksamhetsförändringar som berör IT
- Nyttoeffekter av investeringar, risker och problem
- Prioriteringar